

VDNŠ

VPRAŠALNIK DOŽIVLJANJA
NASILNEGA VEDENJA V ŠOLI

dr. Kristijan Musek Lešnik

VDNŠ

VPRAŠALNIK DOŽIVLJANJA NASILNEGA VEDENJA V ŠOLI

dr. Kristijan Musek Lešnik

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

159.9.072

MUSEK Lešnik, Kristijan

VDNŠ : vprašalnik doživljanja nasilja v šoli / Kristijan Musek
Lešnik. - Ljubljana : IPSOS, 2008

ISBN 978-961-6671-31-6

236812544

KAZALO

KRATEK OPIS VPRAŠALNIKA	4
OSNOVNI PODATKI O VPRAŠALNIKU	4
Odgovorni list VDNŠ M moška oblika	5
Odgovorni list VDNŠ D ženska oblika	7
IZHODIŠČA VDNŠ	9
NAVODILA ZA UPORABO IN VREDNOTENJE VDNŠ	9
VIRI IN LITERATURA	10

KRATEK OPIS VPRAŠALNIKA

Vprašalnik VDNŠ je namenjen ugotavljanju stopnje nasilja v šoli, ugotavljanju pogostosti nasilniških vedenj in ugotavljanju ogroženosti posameznih učencev zaradi nasilja.

Vprašalnik je uporaben pripomoček za prepoznavanje tistih učencev in mladostnikov, ki so večkrat žrtve nasilnih vedenj v šoli. Na drugi strani omogoča ugotavljanje splošne stopnje ogroženosti učencev zaradi nasilja, bodisi v posameznem razredu, skupini, ali na šoli. Vprašalnik se uporablja v okviru vsakdanje vzgojno-pedagoške dejavnosti, ali svetovalnega oziroma preventivnega procesa za ocenjevanje stopnje doživljanja nasilja v šoli pri otrocih, učencih in mladostnikih od 8. do 18. leta.

Vprašalnik je namenjen ocenjevanju doživljanja nasilja v šoli in ni psihodiagnostični inštrument. Če odgovori posameznega učenca ali mladostnika na vprašalniku VDNŠ opozorijo na neprimerno izpostavljenost nasilju, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi in obravnavi teh težav, njihovih vzrokov in posledic.

OSNOVNI PODATKI O VPRAŠALNIKU

Kategorija: - lestvico lahko uporablja učitelj ali svetovalni delavec

Starostni razpon: 8 do 18 let

Število postavk: 56

Čas izpolnjevanja: 20 minut

Čas vrednotenja: 5 minut

Izpolnjevanje lestvice: samoocenjevanje; pri mlajših otrocih in mladostnikih lahko odgovorni list izpolnjuje svetovalni delavec ob usmerjenem razgovoru z učencem

Učenec:	Razred:	Datum:
---------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

Pred tabo so različna vprašanja o tem, ali se je kdaj v šoli kdo nasilno obnašal do tebe. Pri vsakem vprašanju obkroži tisti odgovor, ki najbolje opisuje, kdaj, kje in kolikokrat si doživel kaj takšnega.

Odgovarjaj brez skrbi in iskreno!

1. **Ali se je v šoli že kdaj kdo nasilno obnašal do tebe?** DA NE
2. **Če si odgovoril z DA, kolikokrat so se do tebe v šoli obnašali nasilno?**
- a) enkrat b) nekajkrat c) velikokrat č) vsak dan

Kje in kolikokrat so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

3. V učilnici	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
4. Na dvorišču ali igrišču	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
5. V jedilnici	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
6. Na hodniku ali stopnišču	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
7. Na stranišču	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
8. V telovadnici	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
9. V garderobi	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
10. Drugje (kje?)	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>

Kdo se je v šoli nasilno obnašal do tebe?

11. Sošolec ali sošolka	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
12. Starejši učenec	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
13. Mlajši učenec	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
14. Učitelj	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
15. Drug odrasel (kdo?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
16. Nekdo drug (kdo?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Kdaj so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

17. Ko sem bil sam in ni bilo zraven nikogar	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
18. Ko je bilo okrog malo drugih	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
19. Ko je bilo okrog veliko drugih	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
20. Ko ni bilo v bližini nobenega učitelja ali odraslega	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
21. Tudi takrat, ko so bili blizu učitelji ali odrasli	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Ali ti je takrat, ko so se do tebe obnašali nasilno, kdo priskočil na pomoč?

22. Sošolec ali sošolka	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
23. Nekdo iz drugega razreda	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
24. Učitelj	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
25. Drug odrasel	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
26. Nekdo drug (kdo?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Kako so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

27. Zmerjali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
28. Grozili so mi	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
29. Norčevali so se iz mene	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
30. Izsiljevali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
31. Otipavali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
32. Vzeli so mi nekaj	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
33. Uničili so mi nekaj	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
34. Udarili, brcnili, odrinili ali suvali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
35. Drugo (kaj?)	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>

Kaj si naredil, ko so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

36. Nič nisem naredil	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
37. Rekel sem nasilnežu/nasilnežem, naj prenehajo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
38. Umaknil sem se stran od nasilnežev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
39. Napadel sem nasilneže	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
40. Nisem si upal v šolo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
41. Drugo (kaj?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Komu si povedal, da so se v šoli do tebe obnašali nasilno?

42. Nikomur	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
43. Prijatelju ali prijateljici	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
44. Bratu ali sestri	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
45. Učitelju ali drugemu odraslemu na šoli	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
46. Staršem	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
47. Nekomu drugemu (komu?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Če si povedal učitelju ali drugemu odraslemu, da so se do tebe obnašali nasilno – kaj se je zgodilo?

48. Nasilje je prenehalo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
49. Postalo je še slabše	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
50. Nič se ni zgodilo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

51. Kako velike se ti zdijo tvoje težave zaradi nasilja v šoli?

- a) Zelo velike
- b) Še kar velike
- c) Majhne
- č) Nimam težav zaradi nasilja

52. Obkroži odgovor, ki najbolj ustreza resnici:

- a) Na naši šoli je ogromno nasilja.
- b) Na naši šoli je dosti nasilja.
- c) Na naši šoli se pojavlja nasilje.
- č) Na naši šoli je malo nasilja.
- d) Na naši šoli ni nič nasilja.

Kdo na šoli se do drugih obnaša nasilno?

53. Učenci do učencev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
54. Učenci do učiteljev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
55. Učitelji do učencev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
56. Drugi zaposleni do učencev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Učenka:	Razred:	Datum:
---------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

Pred tabo so različna vprašanja o tem, ali se je kdaj v šoli kdo nasilno obnašal do tebe. Pri vsakem vprašanju obkroži tisti odgovor, ki najbolje opisuje, kdaj, kje in kolikokrat si doživela kaj takšnega.

Odgovarjaj brez skrbi in iskreno!

1. **Ali se je v šoli že kdaj kdo nasilno obnašal do tebe?** DA NE
2. **Če si odgovorila z DA, kolikokrat so se do tebe v šoli obnašali nasilno?**
- a) enkrat b) nekajkrat c) velikokrat č) vsak dan

Kje in kolikokrat so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

3. V učilnici	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
4. Na dvorišču ali igrišču	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
5. V jedilnici	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
6. Na hodniku ali stopnišču	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
7. Na stranišču	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
8. V telovadnici	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
9. V garderobi	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>
10. Drugje (kje?)	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak teden</i>	<i>vsak dan</i>

Kdo se je v šoli nasilno obnašal do tebe?

11. Sošolec ali sošolka	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
12. Starejši učenec	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
13. Mlajši učenec	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
14. Učitelj	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
15. Drug odrasel (kdo?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
16. Nekdo drug (kdo?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Kdaj so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

17. Ko sem bila sama in ni bilo zraven nikogar	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
18. Ko je bilo okrog malo drugih	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
19. Ko je bilo okrog veliko drugih	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
20. Ko ni bilo v bližini nobenega učitelja ali odraslega	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
21. Tudi takrat, ko so bili blizu učitelji ali odrasli	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Ali ti je takrat, ko so se do tebe obnašali nasilno, kdo priskočil na pomoč?

22. Sošolec ali sošolka	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
23. Nekdo iz drugega razreda	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
24. Učitelj	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
25. Drug odrasel	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
26. Nekdo drug (kdo?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Kako so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

27. Zmerjali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
28. Grozili so mi	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
29. Norčevali so se iz mene	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
30. Izsiljevali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
31. Otipavali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
32. Vzeli so mi nekaj	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
33. Uničili so mi nekaj	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
34. Udarili, brcnili, odrinili ali suvali so me	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>
35. Drugo (kaj?)	<i>nikoli</i>	<i>enkrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>večkrat</i>	<i>vsak dan</i>

Kaj si naredila, ko so se do tebe v šoli obnašali nasilno?

36. Nič nisem naredila	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
37. Rekla sem nasilnežu/nasilnežem, naj prenehajo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
38. Umaknila sem se stran od nasilnežev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
39. Napadla sem nasilneže	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
40. Nisem si upala v šolo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
41. Drugo (kaj?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Komu si povedala, da so se v šoli do tebe obnašali nasilno?

42. Nikomur	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
43. Prijatelju ali prijateljici	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
44. Bratu ali sestri	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
45. Učitelju ali drugemu odraslemu na šoli	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
46. Staršem	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
47. Nekomu drugemu (komu?)	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

Če si povedala učitelju ali drugemu odraslemu, da so se do tebe obnašali nasilno – kaj se je zgodilo?

48. Nasilje je prenehalo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
49. Postalo je še slabše	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
50. Nič se ni zgodilo	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

51. Kako velike se ti zdijo tvoje težave zaradi nasilja v šoli?

- a) Zelo velike
- b) Še kar velike
- c) Majhne
- č) Nimam težav zaradi nasilja

52. Obkroži odgovor, ki najbolj ustreza resnici:

- a) Na naši šoli je ogromno nasilja.
- b) Na naši šoli je dosti nasilja.
- c) Na naši šoli se pojavlja nasilje.
- č) Na naši šoli je malo nasilja.
- d) Na naši šoli ni nič nasilja.

Kdo na šoli se do drugih obnaša nasilno?

53. Učenci do učencev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
54. Učenci do učiteljev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
55. Učitelji do učencev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>
56. Drugi zaposleni do učencev	<i>nikoli</i>	<i>malokrat</i>	<i>nekajkrat</i>	<i>velikokrat</i>

IZHODIŠČA VDNŠ

Vprašalnik VDNŠ je namenjen ugotavljanju stopnje nasilja v šoli, ugotavljanju pogostosti nasilniških vedenj in ugotavljanju ogroženosti posameznih učencev zaradi nasilja.

Vprašalnik je razdeljen v sklope, ki omogočajo prepoznavanje:

- a) prevladujočih oblik in vrst nasilnih vedenj v šoli,
- b) kritičnih mest v šoli, kjer se najpogosteje dogajajo nasilna vedenja,
- c) najpogostejših vršilcev nasilnih vedenj,
- č) nekaterih posledic nasilnih vedenj,
- d) splošne prevalence nasilnih vedenj na šoli.

Vprašalnik je uporaben pripomoček za prepoznavanje tistih učencev in mladostnikov, ki so večkrat žrtve nasilnih vedenj v šoli. Na drugi strani omogoča ugotavljanje splošne stopnje ogroženosti učencev zaradi nasilja, bodisi v posameznem razredu, skupini, ali na šoli. Vprašalnik se uporablja v okviru vsakdanje vzgojno-pedagoške dejavnosti, ali svetovalnega oziroma preventivnega procesa za ocenjevanje stopnje doživljanja nasilja v šoli pri otrocih, učencih in mladostnikih od 8. do 18. leta.

Vprašalnik je namenjen ocenjevanju doživljanja nasilja v šoli in ni psihodiagnostični inštrument. Če odgovori posameznega učenca ali mladostnika na vprašalniku VDNŠ opozorijo na neprimerno izpostavljenost nasilju, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi in obravnavi teh težav, njihovih vzrokov in posledic.

NAVODILA ZA UPORABO IN VREDNOTENJE VDNŠ

Kategorija: - lestvico lahko uporablja učitelj ali svetovalni delavec

Starostni razpon: 8 do 18 let

Število postavk: 56

Čas izpolnjevanja: 20 minut

Čas vrednotenja: 5 minut

Izpolnjevanje lestvice: samoocenjevanje; pri mlajših otrocih in mladostnikih lahko odgovorni list izpolnjuje svetovalni delavec ob usmerjenem razgovoru z učencem

Pred izpolnjevanjem vprašalnika je treba otrokom, učencem, oziroma mladostnikom zagotoviti popolno anonimnost in varnost; razumeti morajo, da njihovih odgovorov ne bo videl nihče drug.

Vprašalnik VDNŠ je zasnovan tako, da pomaga prepoznavati kdaj, kje in kako se učenci v šoli soočajo z nasiljem, koga doživljajo kot izvajalca nasilja in kateri posamezniki, skupine in socialne mreže so jim v oporo pri soočanju z nasilnimi dejanji. Primeren je za uporabo v okviru individualnega svetovalnega dela s posameznimi učenci, ali za ugotavljanje splošnega stanja v posameznem razredu, ali za primerjanje pojavnosti nasilnih vedenj med različnimi razredi, ali za ugotavljanje splošnega stanja na celotni šoli.

VIRI, LITERATURA

- Björkqvist, K., Lagerspetz, K. M. J. in Österman, K (1992). Direct and Indirect Aggression Scales (DIAS). <http://www.vasa.abo.fi/svf/up/dias.htm>
- Bond, L., Wolfe, S. in Tollit, M. (2007). A Comparison of the Gatehouse Bullying Scale and the Peer Relations Questionnaire for Students in Secondary School. *Journal of School Health*, 77 (2), 75-79.
- Borg, M. G. (1999). The extent and nature of bullying among primary and secondary schoolchildren. *Educational research*, 41 (2), 137-153.
- Brand, P. A. in Anastasio, P. A. (2005). Heart Follows Head: Influencing Violence-related Attitudes in the Classroom. *Social Psychology of Education*, 8 (4), 395-405.
- Brockenbrough, K. K., Cornell, D. G. in Loper, A. B. (1992). Aggressive Attitudes among Victims of Violence at School. *Education and Treatment of Children*, 25 (3), 273-87.
- Buss, A.H. in Perry, M. (1992). The Aggression Questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63, 452-459.
- Coie, J. D. in Dodge, K. A. (1998). Aggression and antisocial behavior. V W. Damon in N. Eisenberg (Ur.), *Handbook of child psychology* (5th ed., Vol. 3, str. 779-862). New York: John Wiley.
- Craig, W. M. in Pepler, D. J. (2007). Understanding Bullying: From Research to Practice. *Canadian Psychology*, 48(2), 86-93.
- Crothers, L. (2004). Assessment of Bullying: A Review of Methods and Instruments. *Journal of Counseling and Development*, 82 (4), 496.
- Dahlberg, L. L. in Simon, T. R. (2006). Predicting and preventing youth violence: Developmental pathways and risk. V Lutzker, John R (Ur.). *Preventing violence: Research and evidence-based intervention strategies*. (str. 97-124). Washington, DC: American Psychological Association.
- Dahlberg, L. L., Toal S. B., Swahn, M. in Behrens, C. B. (2005). *Measuring Violence-Related Attitudes, Behaviors, and Influences Among Youths: A Compendium of Assessment Tools* (2nd ed.). Atlanta, GA: Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Injury Prevention and Control.
- Eron, L. D. (2001). Seeing is believing: How viewing violence alters attitudes and aggressive behavior. V Bohart, Arthur C. in Stipek, Deborah J. (Ur.). *Constructive and destructive behavior: Implications for family, school, and society*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Farmer, T.W. (2000). The social dynamics of aggressive and disruptive behaviour in school: implications for behaviour consultation. *Journal of Educational and Psychological Consultation*, 11, 299-321.
- Fekkes, M., Pijpers, F. I. M. in Verloove-Vanhorick, S. P. (2005). Bullying: who does what, when and where? Involvement of children, teachers and parents in bullying behavior. *Health Education Research*, 20 (1), 81-91.
- Funk, J. B., Bechtoldt Baldacci, H., Pasold, T. in Baumgardner, J. (2004). Violence exposure in real-life, video games, television, movies, and the internet: is there desensitization? *Journal of Adolescence*, 27, 23-39.
- Funk, J. B., Elliott, R., Bechtoldt, H., Pasold, T. in Tsavoussis, A. (2003). The attitudes towards violence scale: Child version. *Journal of Interpersonal Violence*, 18, 186-196.
- Funk, J. B., Elliott, R., Urman, M. L., Flores, G. T. in Mock, R. M. (1999). The attitudes towards violence scale: A measure for adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 14, 1123-1136.
- Gellman, R. A. in Delucia-Waack, J. L. (2006). Predicting school violence: A comparison of violent and nonviolent male students on attitudes toward violence, exposure level to violence, and ptsd symptomatology. *Psychology in the schools*, 43 (5), 591-598.
- Glover, D., Gough, G., Johnson, M. in Cartwright, N. (2000). Bullying in 25 secondary schools : incidence, impact and intervention. *Educational research*, 42 (2), 141-156.
- Griffin, R. S. in Gross, A. M. (1994). Childhood bullying: Current empirical findings and future directions for research. *Aggression and violent behavior*, 9 (4), 379-400.

- Huesmann, L. R. in Guerra, N. G. (1997). Normative beliefs about aggression and aggressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 408–419.
- Johnson, H. R., Thompson, M. J., Wilkinson, S., Walsh, L., Balding, J. in Wright, V. (2002). Vulnerability to Bullying: Teacher-reported conduct and emotional problems, hyperactivity, peer relationship difficulties, and prosocial behaviour in primary school children. *Educational psychology*, 22 (5), 553-556.
- Krcmar, M. in Valkenburg, P. M. (1999). A Scale to Assess Children's Moral Interpretations of Justified and Unjustified Violence and Its Relationship to Television Viewing. *Communication Research*, 26 (5), 608-634.
- Martin, H. in Carroll, D. (2005). An Evaluation of the Use of the Behaviour Questionnaire. *Educational Psychology in Practice*, 21 (3), 175–196.
- McConville, D. W. in Cornell, D. G. (2003). Aggressive Attitudes Predict Aggressive Behavior in Middle School Students. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 11 (3), 179-87.
- Merrell, K. W. (2002). *School Social Behavior Scales, 2nd Edition (SSBS-2)*. Iowa City, IA: Assessment-Intervention Resources.
- Milsom, A. in Gallo, L. (2006). Bullying in Middle Schools: Prevention and Intervention. *School Journal*, 37 (3), 12-19.
- Nabuzoka, D. (2003). Teacher ratings and peer nominations of bullying and other behaviour of children with and without learning difficulties. *Educational psychology*, 23 (3), 307-321.
- Olweus, D. (2003). A Profile of Bullying at School. *Educational Leadership*, 60 (6), 12-17.
- Roach, C. N. in Gross, A. M. (2003). Assessing Child Aggression: A Tale of Two Measures. *Child and Family Behavior Therapy*, 25 (4), 19-38.
- Smokowski, P. R., in Kopasz, K. H. (2005). Bullying in School: An Overview of Types, Effects, Family Characteristics, and Intervention Strategies. *Children and Schools*. 27 (2), 101-110.
- Solberg, M. E. in Olweus, D. (2003). Prevalence estimation of school bullying with the Olweus Bully/Victim Questionnaire. *Aggressive behavior*, 29 (3), 239-268.
- Stephens, T. M. in Arnold, K. D. (1992). *Social Behavior Assessment Inventory: Professional Manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources, Inc.
- Tapper, K. in Boulton, M. J. (2005). Victim and Peer Group Responses to Different Forms of Aggression Among Primary School Children. *Aggressive Behavior*, 31, 238–253.
- Thomas, D. E. in Bierman, K. I. (2006). The impact of classroom aggression on the development of aggressive behavior problems in children. *Development and Psychopathology*, 18, 471-487.
- Velicer, W. F., Huckel, L. H. in Hansen, C. E. (1989). A measurement model for measuring attitudes towards violence. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 15, 349–364.
- Walker, H. M., Irvin, L. K. in Sprague, J. R. (1997). Violence Prevention and School Safety: Issues, Problems, Approaches, and Recommended Solutions. *OSSC Bulletin*, 41 (1), 23 str.
- Walker, J. S. (2005). The Maudsley Violence Questionnaire: initial validation and reliability. *Personality and Individual Differences*, 38, 187–201.
- Warden, D., Cheyne, B., Christie, D., Fitzpatrick, H. in Reid, K. (2003). Assessing children's perceptions of prosocial and antisocial peer behaviour. *Educational Psychology*, 23 (5), 547-567.
- Warden, D., Christie, D. in Kerr, C. (1996). Children's Prosocial and Antisocial Behaviour, as Perceived by Children, Parents and Teachers. *An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 16 (4), 365-378.
- Wilson, S. J. in Lipsey, M. W. (2005). The Effectiveness of School-Based Violence Prevention Programs for Reducing Disruptive and Aggressive Behavior. Poročilo za National Institute of Justice School Violence Prevention Research Planning Meeting. U.S. Department of Justice.
- Wilson, S. J. in Lipsey, M. W. (2007). School-Based Interventions for Aggressive and Disruptive Behavior: Update of a Meta-Analysis. *American Journal of Preventive Medicine*, 33 (2S), 130-143.

